

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.11.2006
COM(2006) 733 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**για την ενίσχυση της διαχείρισης των νότιων θαλάσσιων συνόρων της Ευρωπαϊκής
Ένωσης**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την ενίσχυση της διαχείρισης των νότιων θαλάσσιων συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Από την εποχή του προγράμματος του **Τάμπερε του 1999**, η διαχείριση των εξωτερικών συνόρων αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία της σταδιακής καθιέρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης. Η ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μια ολοκληρωμένη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης» καθόρισε προτεραιότητες για την ανάπτυξη της ολοκληρωμένης διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων, εστιάζοντας σε κοινή νομοθεσία, στη λειτουργική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και στην αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών και της Κοινότητας. Οι στόχοι της ανακοίνωσης του 2002 έχουν επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό με τη θέση σε ισχύ του κώδικα συνόρων Σένγκεν, τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη διαχείριση της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα των κρατών μελών της ΕΕ (FRONTEX) και την επικείμενη έγκριση του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων το οποίο θα αρχίσει να ισχύει το 2007.
2. Το **πρόγραμμα της Χάγης 2004** βασίζεται στο πρόγραμμα Τάμπερε και προβλέπει την ανάπτυξη μιας «δεύτερης γενιάς» μέτρων που σχεδιάστηκαν για την ενίσχυση της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων εν γένει. Το 2005, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε σχετικά με μια παγκόσμια προσέγγιση της μετανάστευσης, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διαχείριση των νότιων θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων και καθορίζει μια σειρά μέτρων προτεραιότητας, τα οποία θα πρέπει να εφαρμοστούν πριν από τα τέλη του 2006.
3. Στα **συμπεράσματα της 5^{ης} Οκτωβρίου 2006**¹, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή «με τη συνεργασία του FRONTEX και λαμβάνοντας υπόψη τις αρμοδιότητες των κρατών μελών, τη μελέτη σκοπιμότητας για τη δημιουργία ενός μεσογειακού δικτύου παράκτιων περιπολιών (MEDSEA) και την πείρα που αποκτήθηκε από κοινές επιχειρήσεις να υποβάλει ανακοίνωση στο Συμβούλιο πριν από τα τέλη του 2006 η οποία να προσδιορίζει τα περαιτέρω επιχειρησιακά μέτρα που μπορούν να ληφθούν βραχυπρόθεσμα, ώστε να αποκτήσει η Ένωση την αναγκαία ικανότητα για να συμβάλει στην πρόληψη και τη διαχείριση κρίσιμων καταστάσεων όσον αφορά τη μετανάστευση».
4. Η ενίσχυση της διαχείρισης των νότιων θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων έχει ουσιαστική σημασία για την περαιτέρω ανάπτυξη ενός **ευρωπαϊκού υποδείγματος για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων**. Ορισμένες γενικές αρχές προσδιορίστηκαν ήδη κατά τη φινλανδική προεδρία. Ειδικότερα, η διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στις αρχές της αλληλεγγύης, της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και της συνυπευθυνότητας των κρατών μελών και θεμελιώνεται στον απόλυτο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τονίζεται επίσης ότι τα κράτη μέλη πρέπει να αναπτύξουν και να διατηρήσουν

¹ Εγγρ. 13559/06 JAI 489 MIGR 149 FRONT 199 COMIX 801 της 4^{ης} Οκτωβρίου 2006

επιχειρησιακούς και διαχειριστικούς πόρους για αξιόπιστο επιχειρησιακό έλεγχο των συνόρων τους και να είναι δυνατή η διεξαγωγή κοινών επιχειρήσεων σε συνεργασία με τον FRONTEX. Τα μέτρα που αφορούν τα θαλάσσια σύνορα θα πρέπει επίσης να εξεταστούν στο ευρύτερο πλαίσιο της Πράσινης Βίβλου για μια μελλοντική θαλάσσια πολιτική της ΕΕ σε ό,τι αφορά τον ευρύτερο εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων υπεράκτιων δραστηριοτήτων των κυβερνήσεων της ΕΕ και τη σύγκλιση των συστημάτων επιτήρησης.²

5. Η **πίεση της λαθρομετανάστευσης** στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που βρίσκονται στην περιοχή της Μεσογείου και του Ατλαντικού, κατά τα τελευταία δύο έτη, έφτασε σε άνευ προηγουμένου ύψη, απαιτώντας άμεση και αποφασιστική δράση, τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, για να διασφαλιστεί το σύστημα Σένγκεν και για να μη συνεχιστεί η τραγωδία των λαθρομεταναστών, μεγάλος αριθμός των οποίων χάνει τη ζωή του στην προσπάθειά του να φτάσει στις ακτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
6. Στο πλαίσιο αυτό, είναι υψίστης σημασίας να συνεχίσουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής να συνεργάζονται σε **πνεύμα αλληλεγγύης**, για να συνδράμουν τα κράτη μέλη του Νότου που πλήττονται περισσότερο από την λαθρομετανάστευση από την Αφρική, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα ήδη ληφθέντα αναγκαία μέτρα ή αυτά που πρόκειται να ληφθούν για να αντιμετωπισθούν οι εξίσου σημαντικές προκλήσεις της μετανάστευσης στα ανατολικά και νοτιανατολικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στατιστικά στοιχεία τον αριθμό αφίξεων στην Ισπανία (Κανάριοι νήσοι), στην Ιταλία και στη Μάλτα κατά το 2006, σε σύγκριση με το 2005. Τα παρακάτω στοιχεία ελήφθησαν σε σχέση με τις επιχειρήσεις HERA II και NAUTILUS και είναι τα πλέον πρόσφατα. Για την Ελλάδα και την Κύπρο, δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

Πηγή: FRONTEX

Παράνομοι μετανάστες που φθάνουν από τη θάλασσα			
ΙΤΑΛΙΑ			
Ιαν.-Αυγ. 06	14,567	Σύνολο 2005	22,939
ΙΣΠΑΝΙΑ Κανάριοι Νήσοι			
Ιαν.-Αυγ. 06	17,058	Σύνολο 2005	11,781
ΜΑΛΤΑ			
Ιαν. - Αυγ. 06	1,502	Σύνολο 2005	1,822
-			

7. Η σταθερά αυξανόμενη πίεση της μετανάστευσης από την υποσαχάρια Αφρική σημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει μια μεγάλη πρόκληση: από τη μια πλευρά, υπάρχει σαφής ανάγκη **να συνεργαστεί με τις χώρες διέλευσης της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής**, για να διαχειριστεί το θέμα των λαθρομεταναστών· από την άλλη πλευρά, τα απαιτούμενα επίπεδα επιχειρησιακής και πολιτικής συνεργασίας με αυτές τις χώρες δεν μπορούν να δημιουργηθούν από

²

COM(2006) 275 τελικό

τη μια στιγμή στην άλλη, αν και αναπτύσσονται βαθμιαία βάσει του διαλόγου και της συνεργασίας για θέματα μετανάστευσης που διεξάγονται στο πλαίσιο των ευρωμεσογειακών συμφωνιών σύνδεσης και των σχεδίων δράσης της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας (ΕΠΓ).

8. **Όσον αφορά τον έλεγχο των θαλάσσιων συνόρων**, είναι, συνεπώς, αναγκαίο να υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση διττή προσέγγιση, προσδιορίζοντας μια σειρά συμπληρωματικών μέτρων τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν χωριστά:
 - επιχειρησιακά μέτρα για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, την προστασία των προσφύγων και την ενίσχυση του ελέγχου και της επιτήρησης των εξωτερικών θαλάσσιων συνόρων τα οποία μπορούν να εφαρμοστούν αμέσως, και
 - ανάπτυξη των υφιστάμενων σχέσεων και της πρακτικής συνεργασίας που έχουν ήδη καθιερωθεί με τις τρίτες χώρες, με τη συνέχιση και την ενίσχυση του διαλόγου μας και της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες σχετικά με αυτά τα επιχειρησιακά μέτρα στο πλαίσιο των συμφωνιών σύνδεσης και των σχεδίων δράσης της ΕΠΓ καθώς και στο πλαίσιο της συμφωνίας Cotonou.
9. Η παρούσα ανακοίνωση εστιάζει **στο πρώτο μέρος αυτής της διττής προσέγγισης** και καθορίζει τις κύριες συστάσεις της Επιτροπής που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαχείρισης των νότιων θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων.
10. Δεδομένου ότι **η θαλάσσια λαθρομετανάστευση στα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα φαινόμενο** μικτού χαρακτήρα, που περιλαμβάνει τόσο λαθρομετανάστες χωρίς ιδιαίτερες ανάγκες προστασίας, όσο και πρόσφυγες που χρειάζονται διεθνή προστασία, η απάντηση της Ένωσης πρέπει να είναι ανάλογη. Το άσυλο πρέπει να είναι ένα σημαντικό χαρακτηριστικό αυτής της απάντησης και μια αποτελεσματική επιλογή για τα άτομα τα οποία χρήζουν διεθνούς προστασίας. Για το σκοπό αυτό, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί συνεκτική και αποτελεσματική εφαρμογή των υποχρεώσεων προστασίας των κρατών μελών στο πλαίσιο των μέτρων που αφορούν τη σύλληψη και τη διάσωση στη θάλασσα ατόμων που μπορεί να χρήζουν διεθνούς προστασίας, καθώς και την ταχεία αναγνώριση ατόμων που έχουν ανάγκη προστασίας σε χώρους υποδοχής μετά από την αποβίβαση. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, όσον αφορά αυτό το θέμα, οι τρίτες χώρες έχουν ασφαλώς τις ίδιες υποχρεώσεις.
11. Προφανώς, ο **FRONTEX μπορεί να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο** για την παροχή τεχνικής βοήθειας που αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαχείρισης της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα, χωρίς βέβαια να ξεχνάμε ότι την ευθύνη για τον έλεγχο και την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων εξακολουθούν να την έχουν τα κράτη μέλη. Έτσι, τα κράτη μέλη πρέπει να οργανώσουν και εσωτερικά τις υπηρεσίες τους με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο προβλέποντας, μεταξύ άλλων, και τη δημιουργία εθνικών κέντρων συντονισμού με σκοπό την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ οργανισμών, όπως υποδεικνύει η μελέτη MEDSEA. **Πρέπει να έχουμε υπόψη ότι οργανισμός θα είναι ικανός να παράγει απτά αποτελέσματα, μόνον αν τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τη δέσμευση και είναι αποφασισμένα να εφοδιάσουν τον FRONTEX με τους αναγκαίους ανθρώπινους πόρους και τον τεχνικό εξοπλισμό για κοινές επιχειρήσεις.** Η ενεργή συμμετοχή των κρατών μελών σε επιχειρησιακές δραστηριότητες τις οποίες διαχειρίζεται ο FRONTEX, καθώς θέτει σε πράξη την

κοινή ευθύνη για τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων, αποτελεί από μόνη της ένα από μέτρο αλληλεγγύης.

12. Οι επιχειρήσεις οι οποίες ήδη διεξήχθησαν, ιδίως HERA II και NAUTILUS, και τις οποίες συντόνισε και διαχειρίστηκε ο FRONTEX, θα αξιολογηθούν από τον οργανισμό, για να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα που θα αντληθούν από αυτές, ενόψει της **βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των μελλοντικών επιχειρησιακών δραστηριοτήτων** αυτού του τύπου. Είναι ήδη σαφές ότι ο ρόλος που διαδραμάτισε ο FRONTEX στη στήριξη των επιχειρήσεων καθώς και στις επαφές με τις τρίτες χώρες ήταν πολύ χρήσιμος. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει επίσης να επανεξετάζεται τακτικά η κατάσταση του FRONTEX από την άποψη του προσωπικού και άλλων πόρων που έχουν σχέση με την επιχειρησιακή ικανότητα του οργανισμού
13. Τέλος, όσον αφορά τη μετανάστευση, πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στο θέμα της υγείας. Τα κράτη μέλη έχουν ευθύνη για την παροχή προληπτικής περίθαλψης και ιατρικής αγωγής στους πληθυσμούς των μεταναστών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει την υποχρέωση να διασφαλίσει ότι όλες οι πολιτικές της, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών για τη μετανάστευση, παρέχουν υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας.

1. ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ FRONTEX

14. **Η ανάλυση κινδύνου** αποτελεί τον πυρήνα της επιχειρησιακής συνεργασίας στα εξωτερικά σύνορα και είναι ένα από τα βασικά καθήκοντα του FRONTEX. Για να διασφαλιστεί η συνεκτική διαχείριση των εξωτερικών συνόρων υπό κανονικές συνθήκες, αλλά και για την αποτελεσματικότερη πρόληψη και διαχείριση κρίσιμων καταστάσεων, ο οργανισμός πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πηγές πληροφοριών, ώστε να είναι σε θέση να παράγει στοχοθετημένες αλλά και γενικές αναλύσεις κινδύνου. Προς το παρόν, ο FRONTEX δεν έχει άμεση πρόσβαση σε στοιχεία που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο **των δικτύων αξιωματικών – συνδέσμων μετανάστευσης** των κρατών μελών. Έτσι, στο πλαίσιο της αξιολόγησης των δικτύων των ΑΣΜ, η οποία έχει κατατεθεί στο Συμβούλιο, η Επιτροπή προτείνει την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 377/2004 για τη δημιουργία δικτύου αξιωματικών-συνδέσμων μετανάστευσης, για να παράσχει στον FRONTEX **πρόσβαση στις πληροφορίες** που συγκεντρώνονται από τους αξιωματικούς συνδέσμους σε συστηματική βάση και να καταστήσει δυνατή τη συμμετοχή του FRONTEX, μαζί με την Επιτροπή, σε συνεδριάσεις που διοργανώνονται στο πλαίσιο του δικτύου αξιωματικών-συνδέσμων μετανάστευσης. Η δυνατότητα να μπορούν οι αξιωματικοί-σύνδεσμοι που βρίσκονται σε τρίτες χώρες να εκτελούν καθήκοντα απευθείας για τα σχετικά όργανα και τους οργανισμούς που ιδρύονται βάσει των συνθηκών ΕΕ/ΕΚ, ιδίως, για την Επιτροπή και τον FRONTEX, καθώς και για άλλα κράτη μέλη πέραν του δικού τους φαίνεται απαραίτητη, αλλά το θέμα απαιτεί περαιτέρω μελέτη με τα κράτη μέλη.
15. Για να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ όλων των σχετικών παραγόντων, η Επιτροπή συνήψε επίσης ένα **μνημόνιο συμφωνίας με τον FRONTEX για να του χορηγηθεί πρόσβαση στο ICONet**, επιτρέποντας έτσι στον οργανισμό να διαβιβάζει και να λαμβάνει πληροφορίες μέσω του ασφαλούς

ηλεκτρονικού δικτύου πληροφοριών και συντονισμού των υπηρεσιών διαχείρισης της μετανάστευσης των κρατών μελών³. Στόχος του ICONet είναι να διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την παράτυπη μετανάστευση, την παράνομη είσοδο και τη λαθρομετανάστευση καθώς και με τον επαναπατρισμό των παρανόμως διαμενόντων. Το ICONet θα συμβάλει ουσιαστικά στην αποτελεσματικότερη ροή πληροφοριών και επιχειρησιακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και του FRONTEX.

16. Το FRONTEX, μαζί με τα κράτη μέλη πρέπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την **ενεργοποίηση του άρθρου 7** του κανονισμού (ΕΚ) αριθ 2007/2004 για την ίδρυση του FRONTEX. Η εν λόγω διάταξη επιτρέπει τη **συλλογική χρήση τεχνικού εξοπλισμού υπό τη διαχείριση του FRONTEX** και αποτελεί ένα σημαντικό μέτρο αλληλεγγύης, δεδομένου ότι ο εξοπλισμός μπορεί να τίθεται προσωρινά στη διάθεση άλλων κρατών μελών, μετά από αίτημά τους και αξιολόγηση αναγκών και κινδύνων που εκπονείται από τον οργανισμό. Ωστόσο, το σύστημα που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 7 βασίζεται αποκλειστικά στις εθελοντικές συνεισφορές των κρατών μελών και, συνεπώς, εξαρτάται από την καλή προαίρεσή τους και τη διαθεσιμότητά του εν λόγω εξοπλισμού. Το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 5^{ης} και 6^{ης} Οκτωβρίου 2006 για την ενίσχυση των νότιων εξωτερικών θαλάσσιων συνόρων, καλεί τον FRONTEX να ενεργοποιήσει επείγοντως το άρθρο 7 και ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να συμβάλουν ενεργά στη δημιουργία μιας εκτεταμένης κεντρικής μονάδας πόρων και εξοπλισμού για συλλογική χρήση που να ανταποκρίνεται ιδίως στις επιχειρησιακές ανάγκες στα θαλάσσια σύνορα έως το καλοκαίρι του 2007. Για να υπάρξει ανταπόκριση σ'αυτήν την πρόσκληση, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο FRONTEX θα πρέπει να υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή για την εφαρμογή του άρθρου 7 σε τακτική βάση.
17. Όταν τα κράτη μέλη της περιοχής αντιμετωπίζουν κρίσιμη κατάσταση, όπως η μαζική εισροή λαθρομεταναστών, για να διαχειριστούν αυτή την κατάσταση πρέπει να ενισχυθεί η ικανότητα του μελλοντικού δικτύου παράκτιων περιπολιών (βλ. μέρος 3.1.). Αυτό μπορεί να γίνει στο πλαίσιο της πρότασης της Επιτροπής για τη δημιουργία ομάδων ταχείας παρέμβασης στα σύνορα⁴, καθώς και με την αναβάθμιση των συνήθων δραστηριοτήτων περιπολίας και τη βελτίωση της ικανότητας των κρατών μελών να εντοπίζουν άτομα και να διεξάγουν μια αρχική εκτίμηση της κατάστασής τους.
18. Γι' αυτό το σκοπό, ο οργανισμός πρέπει να εφοδιάσει τα κεντρικά γραφεία του με τις αναγκαίες εγκαταστάσεις για το συντονισμό σε πραγματικό χρόνο μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των επικοινωνιών με τα προτεινόμενα περιφερειακά κέντρα επιχειρήσεων στα νότια εξωτερικά θαλάσσια σύνορα της Επιτροπής και των σχετικών οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κοινότητας καθώς και, κατά το δυνατό, εξωτερικών εταίρων, όπως της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες (UNHCR) και τη Διεθνή Οργάνωση Μετανάστευσης (IOM). Ο FRONTEX ενθαρρύνεται να συνεργαστεί σε τεχνικό επίπεδο με σχετικούς ευρωπαϊκούς και κοινοτικούς οργανισμούς και φορείς, μεταξύ άλλων, της EUROPOL, του Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUSC), του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας (EDA), του Ευρωπαϊκού

³ ΕΕ L 83 της 1.4.2005, σ.48.

⁴ COM(2006) 401 τελικό της 19ης Ιουλίου 2006

Οργανισμού Θαλάσσιας Ασφάλειας (EMSA), του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Διαστήματος (ESA) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου Νόσων (ECDC), λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τους κανόνες που ισχύουν γι'αυτούς.

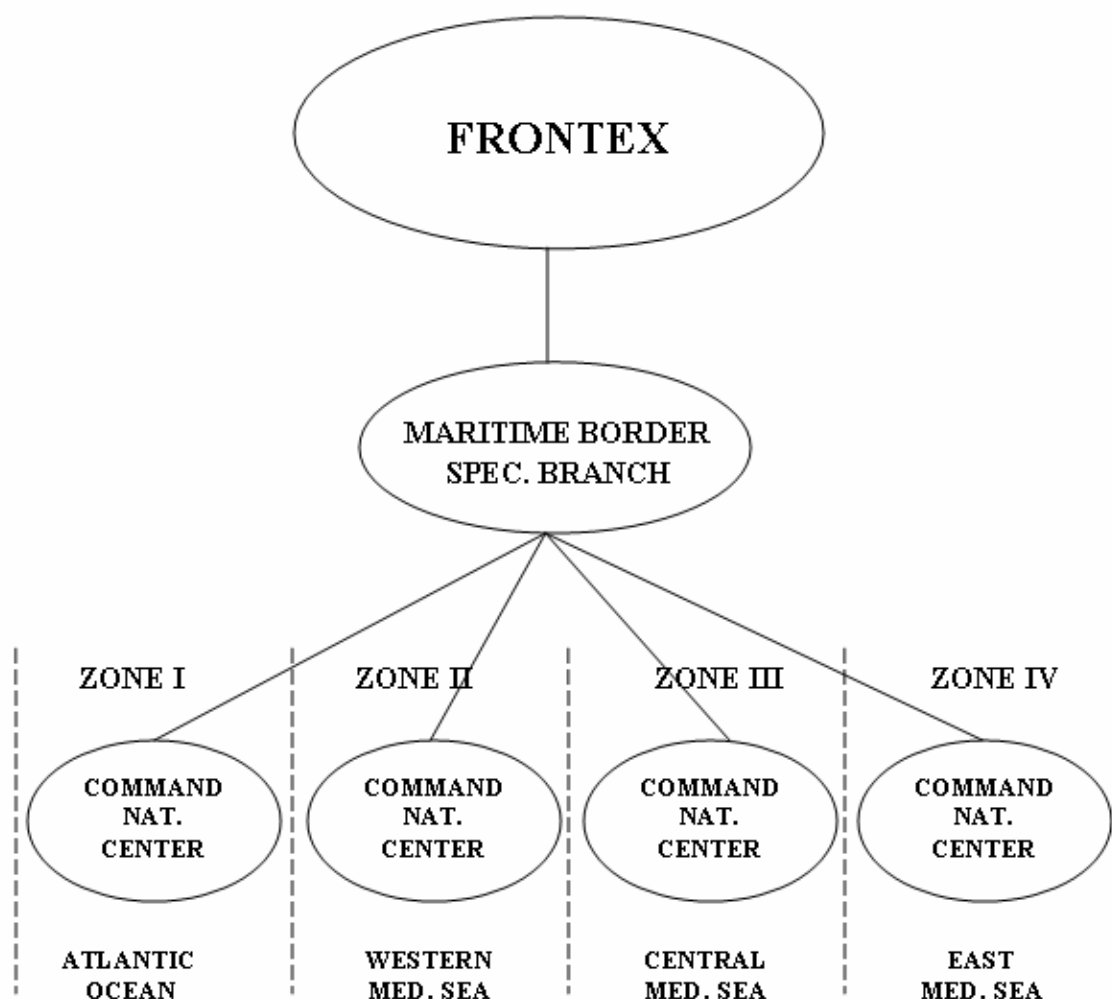
19. Το πλαίσιο για τη **συνεργασία μεταξύ του FRONTEX και των προαναφερόμενων διεθνών οργανισμών** πρέπει να καθοριστεί σε μια συμφωνία συνεργασίας όπως προβλέπεται από το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ 2007/2004 σχετικά με τη σύσταση του FRONTEX. Στην περίπτωση του UNHCR και του IOM, οι συμφωνίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν τον καθορισμό εκ μέρους του UNHCR και του IOM σημείων επαφής στον οργανισμό και θα πρέπει να προσδιορίζουν, ιδίως, τις λεπτομέρειες και τους τομείς συνεργασίας καθώς και τα καθήκοντα που ανατίθενται σ'αυτά τα σημεία επαφής, εξασφαλίζοντας πλήρως, παράλληλα, τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των πληροφοριών που μοιράζονται με τους UNHCR και IOM καθώς και αυτών που τους κοινοποιούν.
 20. Όσον αφορά τις κοινές επιχειρήσεις, ο FRONTEX θα πρέπει να εξετάσει τη σκοπιμότητα της **συνεχούς διεξαγωγής επιχειρήσεων ελέγχου και επιτήρησης** στα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα, ιδίως, κατά τη διάρκεια της περιόδου από την Άνοιξη έως τα τέλη του Φθινοπώρου 2007, ώστε να καλύπτει έτσι την εποχή κατά την οποία οι περισσότεροι λαθρομετανάστες επιχειρούν να φτάσουν με σκάφος στην Ευρωπαϊκή Ένωση από την Αφρική. Οι συνεχείς επιχειρησιακές δραστηριότητες, εκτός από ότι οδηγούν στην σύλληψη των περισσότερων σκαφών με λαθρομετανάστες και συμβάλλουν στη διάσωση ανθρώπινων ζωών στη θάλασσα, θα λειτουργούν επίσης και ως αποτρεπτικός παράγοντας, μειώνοντας έτσι την πίεση σ'αυτό το μέρος των εξωτερικών συνόρων και δεν θα επιτρέπουν να κλιμακώνονται δυνητικά κρίσιμες καταστάσεις ώστε να φτάνουν στα επίπεδα που σημειώθηκαν το τρέχον έτος.
 21. Αυτό θα πρέπει να γίνει λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που σχετίζονται με την αλλαγή πορείας των μεταναστευτικών ρευμάτων και τη μεταφορά της μεταναστευτικής πίεσης σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες που δεν είναι προετοιμασμένες να την αντιμετωπίσουν. **Η πείρα δείχνει ότι η συνεχής πίεση της λαθρομετανάστευσης θα έχει ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση του φαινομένου κατά μήκος των εξωτερικών συνόρων:** μόλις κλείσει ένας δρόμος λαθρομετανάστευσης, τα δίκτυα διακίνησης λαθρομεταναστών θα επιχειρήσουν να ανοίξουν νέους δρόμους ή να χρησιμοποιήσουν άλλες μεθόδους και τεχνικές. Κατά συνέπεια, είναι αναγκαίο να ενισχυθούν οι έλεγχοι σε άλλα σημεία των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης καθώς και η επιτήρησή τους. Ως εκ τούτου, το έργο του ILO (βλ. ανωτέρω παράγραφο 13), είναι πολύ σημαντικό για την παροχή ενημερωμένων πληροφοριών για τους μεταναστευτικούς δρόμους στα κράτη μέλη, στην Επιτροπή και στον FRONTEX.
2. **ΝΕΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΓΕΝΙΑ ΜΕΤΡΩΝ ΤΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ**
 - 2.1. **Δίκτυο παρακτίων περιπολιών**
 22. Η μελέτη σκοπιμότητας με τον τίτλο «MEDSEA» που υποβλήθηκε από τον FRONTEX στις 14 Ιουλίου 2006, ως μέρος της εφαρμογής της παγκόσμιας προσέγγισης της μετανάστευσης, τονίζει την ανάγκη ύπαρξης ενός **μόνιμου δικτύου**

παράκτιων περιπολιών για τα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι αυτό το δίκτυο περιπολιών πρέπει να έχει πραγματική προστιθέμενη αξία και να καθιστά δυνατό για τα κράτη μέλη να συντονίζουν τα χρονοδιαγράμματα περιπολίας τους, να συγκεντρώνουν τους πολιτικούς και στρατιωτικούς πόρους τους και να ανταλλάσσουν στρατηγικές και τακτικές πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο. Το δίκτυο πρέπει να το ιδρύσει και να το διαχειρίζεται ο FRONTEX μαζί με τα κράτη μέλη της περιοχής, το συντομότερο δυνατό. Επίσης, το δίκτυο αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ένας ενδεχόμενος πρόδρομος μιας αυτοτελούς ευρωπαϊκής υπηρεσίας ακτοφυλακής, αν και το σημείο αυτό χρειάζεται περαιτέρω μελέτη και η σκοπιμότητα ίδρυσης μιας τέτοιας υπηρεσίας εξετάζεται προς το παρόν από την Επιτροπή σε ευρύτερο πλαίσιο (Πράσινη Βίβλος για μια μελλοντική θαλάσσια πολιτική που εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 6 Ιουνίου 2006.)

23. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να μελετηθεί σοβαρά η σκοπιμότητα ίδρυσης πολλών **περιφερειακών επιχειρησιακών κέντρων** στα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα που θα επανδρωθούν και θα εξοπλιστούν από τα κράτη μέλη και θα συντονίζονται από τον FRONTEX. Από πρακτική άποψη, τα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα θα διαιρεθούν σε ένα ορισμένο αριθμό ζωνών περιπολίας που θα καλύπτουν τα Κανάρια νησιά, την Κεντρική και Ανατολική Μεσόγειο θάλασσα. Στις ζώνες αυτές θα περιπολούν τα κράτη μέλη υπό τον συντονισμό του περιφερειακού επιχειρησιακού κέντρου. Ο οργανισμός μπορεί επίσης να μελετήσει τη δημιουργία, μακροπρόθεσμα, ενός ειδικού κλάδου για τα θαλάσσια σύνορα στην περιοχή, ο οποίος θα διαχειρίζεται αυτά τα επιχειρησιακά κέντρα. Η δομή του περιφερειακού κέντρου θα χρησιμοποιείται κυρίως για τις καθημερινές περιπολίες, αλλά θα μπορούσε επίσης να διαδραματίζει ένα ρόλο στην εκτέλεση κοινών θαλάσσιων επιχειρήσεων τις οποίες θα διαχειρίζεται ο FRONTEX. Όταν και όπου είναι σκόπιμο, θα προσκαλούνται οι γειτονικές τρίτες χώρες της περιοχής να συμμετέχουν στο δίκτυο περιπολίας. Στην πραγματικότητα, το υπόδειγμα αυτό είχε ήδη προταθεί στη μελέτη σκοπιμότητας την οποία είχε εκπονήσει το *Συμβούλιο CIVIPOL* για την Επιτροπή το 2003 για τον έλεγχο των θαλάσσιων συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁵ και θα μπορούσε να εφαρμοστεί, *τηρουμένων των αναλογιών*, λαμβανομένων ιδίως υπόψη της διεύρυνσης της Ένωσης το 2004 και το 2007 και της ίδρυσης του FRONTEX.

⁵

Μελέτη σκοπιμότητας για τον έλεγχο των θαλάσσιων πόρων συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τελική έκθεση 1η Σεπτεμβρίου 2003

2.2. Ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης

24. Για την περαιτέρω βελτίωση της επιτήρησης των νότιων θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων πρέπει να δημιουργηθεί ένα κοινό **ευρωπαϊκό σύστημα επιτήρησης των συνόρων (EUROSUR)**, μετά, ιδίως, από τις συστάσεις της μελέτης σκοπιμότητας «BORTEC» που θα υποβληθεί από τον FRONTEX πριν τα τέλη του 2006. Σε ένα πρώτο στάδιο, το EUROSUR θα μπορούσε να εστιάσει σε συνέργειες που θα δημιουργηθούν με τη διασύνδεση των υφιστάμενων εθνικών συστημάτων επιτήρησης που χρησιμοποιούνται σήμερα στα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα. Εντούτοις, σε ένα δεύτερο στάδιο, θα πρέπει να αντικαταστήσει βαθμιαία τα εθνικά συστήματα επιτήρησης των χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων, παρέχοντας μια οικονομικά αποδοτική λύση, με το συνδυασμό επιτήρησης με ραντάρ και δορυφορικής επιτήρησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, λαμβανομένων υπόψη των τρεχουσών εξελίξεων στο πλαίσιο του GMES (Παγκόσμια Παρακολούθηση του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας). Το EUROSUR θα επωφεληθεί από την πείρα σε

εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με παρόμοια συστήματα επιτήρησης· επίσης, θα πρέπει να διερευνηθούν ενδεχόμενες συνέργειες με υφιστάμενα για άλλους σκοπούς ευρωπαϊκά συστήματα επιτήρησης. Στο θαλάσσιο τομέα, το δορυφορικό σύστημα παρακολούθησης των σκαφών SafeSeaNet αναπτύσσεται σήμερα με τα κράτη μέλη. Σκοπός του συστήματος είναι η παροχή πληροφοριών για τις κινήσεις και τα φορτία των σκαφών. Το EUROSUR θα μπορούσε να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα του SafeSeaNet, αν τα συστήματα αλληλοαναγνωρίζονται και συνεργάζονται. Τέλος, θα μπορούσε να εξεταστεί η δυνατότητα συμμετοχής στο EUROSUR γειτονικών τρίτων χωρών.

2.3. Βελτίωση της ικανότητας αντιμετώπισης των μικτών μεταναστευτικών ροών

25. Μία από τις κυριότερες προκλήσεις της αποτελεσματικής διαχείρισης των μεγάλων μικτών μεταναστευτικών ροών έγκειται στην **ταχεία αρχική εκτίμηση μεμονωμένων περιπτώσεων στα σημεία άφιξης**, κυρίως για να εντοπισθούν τα άτομα που χρήζουν ενδεχομένως διεθνούς προστασίας ή αυτά που μπορούν να επιστρέψουν στις χώρες καταγωγής τους ή διέλευσης και στη συνακόλουθη αποτελεσματική διαχείριση των μεμονωμένων περιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της υγειονομικής κατάστασης των μεταναστών και των προσφύγων καθώς και κάθε συνδεόμενης επιδημιολογικής κατάστασης. Επίσης, χάρη σ'αυτή τη διαδικασία, θα μπορούν οι αρχές να αντιμετωπίζουν την ειδική κατάσταση των ασυνόδευτων ανηλίκων.
26. Τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερη πίεση στις ικανότητές τους να επιτελούν αυτή την αρχική εκτίμηση θα πρέπει να είναι σε θέση να κάνουν χρήση της εμπειρογνωμοσύνης και του εργατικού δυναμικού που υφίστανται σε άλλα κράτη μέλη. Για το σκοπό αυτό, είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένας μηχανισμός που να επιτρέπει την αποτελεσματική συλλογική χρήση των διαθέσιμων πόρων, οι οποίοι προς το παρόν είναι περιορισμένοι. Ένας τέτοιος μηχανισμός, ο οποίος θα βασίζεται στην εθελοντική συγκέντρωση των πόρων, θα είναι μια πρόσθετη, απτή έκφραση αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών.⁶
27. Ως εκ τούτου, θα μπορούσε να διερευνηθεί η παροχή ταχείας και ορθά στοχοθετημένης επιχειρησιακής βοήθειας στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μέσω **της δημιουργίας και της διαχείρισης μιας μονάδας για από κοινού χρήση εμπειρογνομόνων από τις διοικήσεις των κρατών μελών** οι οποίοι θα είναι δυνατό να καθίστανται διαθέσιμοι σε σύντομο χρονικό διάστημα. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων για το άσυλο που θα μπορούσαν να συγκροτηθούν από αυτή τη μονάδα θα καλούνται να βοηθούν σε προσωρινή βάση το αιτόν κράτος μέλος για να διεξάγουν αυτόν τον αρχικό χαρακτηρισμό, κυρίως, με την παροχή υπηρεσιών διερμηνείας, την περιπτώσιολογική εργασία και την εμπειρογνομοσύνη για τη χώρα καταγωγής
28. Η σύνθεση της μονάδας εμπειρογνομόνων πρέπει να είναι ευέλικτη και να περιλαμβάνει ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και εμπειρογνομοσύνης, ώστε να είναι ικανή να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες των αιτούντων κρατών μελών. Θα

⁶ Συγγρ. Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ενίσχυση της πρακτικής συνεργασίας—νέες δομές, νέες προσεγγίσεις: βελτίωση της ποιότητας των αποφάσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου (COM(2006) 67 τελικό της 17ης Φεβρουαρίου 2006)

μπορούσε επίσης να προβλεφτεί η συμμετοχή υπαλλήλων σχετικών διεθνών οργανώσεων (π.χ. της UNHCR). Αυτή η εμπειρογνωμοσύνη θα πρέπει να καλύπτει υγειονομικά θέματα. Στο πλαίσιο του εντοπισμού συναφών με την υγεία θεμάτων, η ενίσχυση των μηχανισμών επικοινωνίας πρέπει να αποτελούν μέρος των προτεινόμενων δραστηριοτήτων και του μηχανισμού συνεργασίας. Τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν σ' αυτό το πλαίσιο την απόφαση αριθ. 2119/98/EK⁷ για τη δημιουργία δικτύου επιδημιολογικής παρακολούθησης μεταδοτικών νόσων και σύστημα έγκαιρου συναγερμού και αντίδρασης (απόφαση αριθ. 2000/57/EK⁸) με την υποστήριξη του ECDC.

29. Βραχυπρόθεσμα, η Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη καθώς και τις διεθνείς οργανώσεις **να κάνουν χρήση των σχετικών κοινοτικών μέσων χρηματοδότησης για να ξεκινήσουν ένα πρόγραμμα για τη σύσταση αυτών των ομάδων.** Τα ορθά σχεδιασμένα προγράμματα αυτού του τύπου θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, όσον αφορά την ετοιμότητα σε κρίσιμες καταστάσεις. Αναλόγως, η ανάπτυξη των ομάδων εμπειρογνομόνων για το άσυλο θα πρέπει να συντονίζεται οπωσδήποτε με τις επιχειρησιακές δραστηριότητες του FRONTEX στα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα, για να διασφαλίζεται η αποτελεσματική διαχείριση κρίσιμων καταστάσεων. **Για το μέλλον, θα πρέπει να συνεχιστεί ο προβληματισμός για το ρόλο τον οποίο θα μπορούσε να διαδραματίσει για τη σύσταση και το συντονισμό τέτοιων ομάδων ένα ενδεχόμενο ευρωπαϊκό γραφείο στήριξης για όλες τις μορφές συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε σχέση με το κοινό σύστημα ευρωπαϊκού ασύλου,** όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα της Χάγης. Κατά τους προσεχείς μήνες, θα μπορούσε, επίσης, να εξεταστεί η δυνατότητα να γίνει χρήση της διάσκεψης των γενικών διευθυντών των υπηρεσιών μεταναστευσης (GDISC) για το συντονισμό των ομάδων σε μεταβατική βάση.
30. Σε αυτό το πλαίσιο, **θα μπορούσε να διερευνηθεί μια περισσότερο διαρθρωμένη συμμετοχή του UNHCR στις δραστηριότητες και στις επιχειρήσεις που εκτελούνται με συντονισμό του FRONTEX, για να διασφαλιστεί η τήρηση των υποχρεώσεων προστασίας που απορρέουν από το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το διεθνές δίκαιο για τους πρόσφυγες και τα ανθρώπινα δικαιώματα αποτελεί βασική στοιχείο κάθε στρατηγικής διαχείρισης των συνόρων και των μέτρων που λαμβάνονται σ' αυτό το πλαίσιο.** Οι διάφορες δραστηριότητες εκπαίδευσης για τους φρουρούς των συνόρων και άλλους υπαλλήλους στον τομέα της μετανάστευσης θα μπορούσαν να επωφεληθούν από την παροχή διαρθρωτικής ενίσχυσης εκ μέρους της UNHCR. Θα μπορούσαν επίσης να προσκληθούν εμπειρογνώμονες της UNHCR για να συμμετάσχουν στις ομάδες εμπειρογνομόνων για το άσυλο που περιγράφονται ανωτέρω. Θα πρέπει να καθοριστούν ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για του συμμετέχοντες σ' αυτές τις ομάδες εμπειρογνομόνων για το άσυλο.

3. Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

31. Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει, στο πλαίσιο της συνέχισης που θα δώσει στην παγκόσμια προσέγγιση, **μια μελέτη για το διεθνές δίκαιο της θάλασσας** η οποία θα

⁷ EE L 268, της 3.10.1998, σ. 1-7

⁸ EE L 21, της 26.1.2000, σ. 32-35

εστιάζει ιδιαιτέρως στη Μεσόγειο. Στη μελέτη αυτή αναλύονται βασικά τα κενά και θα προσδιορίζονται τα θέματα που θα μπορούσαν να διερευνηθούν περαιτέρω. Είναι σαφές ότι το πλαίσιο του διεθνούς δικαίου δεν επιτρέπει *ad hoc* ή βραχυπρόθεσμες αναθεωρήσεις, δεδομένου του σύνθετου χαρακτήρα και του αριθμού των χωρών και των συντελεστών τους οποίους αφορά σε παγκόσμιο επίπεδο. Παρά ταύτα, τα βασικά θέματα που προτείνει η Επιτροπή για εξέταση είναι τα ακόλουθα.

32. Έχει βασική σημασία να επικυρωθεί από τα κράτη μέλη που δεν το έχουν ακόμη επικυρώσει, καθώς και από τα αφρικανικά κράτη, **το πρωτόκολλο του Παλέρμο για την καταπολέμηση της λαθραίας διακίνησης μεταναστών δια ξηράς, αέρος και θαλάσσης το οποίο συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος**. Βάσει αυτού του πρωτοκόλλου, πρέπει να διερευνηθεί το πεδίο εφαρμογής διμερών και περιφερειακών συμφωνιών που καθιστούν δυνατές επιχειρησιακές ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της παράνομης εμπορίας μεταναστών.
33. Ο ακριβέστερος καθορισμός του ορθού **τρόπου επέμβασης για το σκοπό της σύλληψης σκαφών** που μεταφέρουν, ή για τα οποία υπάρχει υπόνοια ότι μεταφέρουν, λαθρομετανάστες που προορίζονται για την Ευρωπαϊκή Ένωση θα βελτιώσει την τόσο αναγκαία αποτελεσματικότητα των κοινών επιχειρήσεων για την πρόληψη και διευθέτηση της δια θαλάσσης λαθρομετανάστευσης, με τη συμμετοχή των δυνάμεων διαφόρων κρατών μελών τα οποία δεν αντιλαμβάνονται πάντα με τον ίδιο τρόπο το πώς και το πότε πρέπει να προβαίνουν σε σύλληψη σκαφών. Το κλειδί για την επιτυχή διεξαγωγή κοινών επιχειρήσεων, είναι η ομαδική δράση και οι συνέργειες μεταξύ κρατών μελών. Στο πλαίσιο αυτό, οι περιφερειακές συμφωνίες θα μπορούσαν να καθορίζουν το δικαίωμα επιτήρησης και σύλληψης σκαφών στα χωρικά ύδατα των σχετικών χωρών καταγωγής και διέλευσης, εξομαλύνοντας έτσι τον δρόμο για την εκτέλεση κοινών επιχειρήσεων από τον FRONTEX, καθώς δεν θα υπήρχε πλέον ανάγκη για *ad hoc* συμφωνίες για κάθε μεμονωμένη επιχείρηση.

Ένα θέμα που θα έχρηζε περαιτέρω επεξεργασίας και αποσαφήνισης είναι **ο ορισμός του πλέον κατάλληλου λιμένα για αποβίβαση μετά από διάσωση στη θάλασσα ή σύλληψη σκάφους** και το στενά συνδεδεμένο θέμα της κατανομής των ευθυνών προστασίας μεταξύ των κρατών μελών που συμμετέχουν σε επιχειρήσεις σύλληψης, έρευνας και διάσωσης για τα άτομα που έχουν συλληφθεί ή διασωθεί και χρήζουν διεθνούς προστασίας. Πράγματι, ο ορισμός του κατάλληλου μέρους για αποβίβαση, στην πράξη, συνεπάγεται συχνά ότι το σχετικό κράτος είναι υπεύθυνο να εξετάζει την ανάγκη προστασίας όσων από τα άτομα που έχουν διασωθεί ή συλληφθεί αιτούν άσυλο.

34. Ένα άλλο θέμα που χρήζει ιδιαίτερης προσοχής είναι **ο βαθμός των υποχρεώσεων προστασίας που απορρέουν από την τήρηση της αρχής της μη επαναπροώθησης, στις πολλές διαφορετικές καταστάσεις κατά τις οποίες κρατικά σκάφη εφαρμόζουν μέτρα σύλληψης, έρευνας και διάσωσης**. Ειδικότερα, θα ήταν αναγκαίο να αναλυθούν οι περιστάσεις υπό τις οποίες ένα κράτος μπορεί να είναι υποχρεωμένο να αναλάβει την ευθύνη της εξέτασης μιας αίτησης ασύλου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του διεθνούς δικαίου για τους πρόσφυγες, ιδίως όταν συμμετέχει σε κοινές επιχειρήσεις ή σε επιχειρήσεις που εκτελούνται εντός των χωρικών υδάτων άλλου κράτους μέλους ή στην ανοιχτή θάλασσα.

Για θέματα που δεν θα υπόκεινται σε διμερείς ή περιφερειακές συμφωνίες, η χάραξη **πρακτικών κατευθυντηρίων γραμμών** θα έχει ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη σαφήνεια και ορισμένο βαθμό προβλεψιμότητας, όσον αφορά την τήρηση των υποχρεώσεων εκ μέρους των κρατών μελών στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου. Ως εκ τούτου, αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα μπορούσαν να καθοριστούν σε στενή συνεργασία με τον διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (ΙΜΟ) και την UNHCR και να βασιστεί σε ευρύ φάσμα εμπειρογνωμοσύνης. Κατά τη χάραξη των κατευθυντηρίων γραμμών πρέπει να ληφθεί οπωσδήποτε υπόψη το έργο που έχει επιτελεστεί στο πλαίσιο των σχετικών επιτροπών του ΙΜΟ, το οποίο, μεταξύ άλλων, ασχολείται με την τήρηση των υποχρεώσεων έρευνας και διάσωσης στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου.

35. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει όλα τα κατάλληλα *ad hoc* φόρα για τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με τα ανωτέρω θέματα, ώστε να στηρίξει αυτή τη διαδικασία και να προχωρήσει το διάλογο μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων της.

4. ΜΕΓΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ

36. Ο **προϋπολογισμός του FRONTEX** θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση των κοινών επιχειρήσεων και προτύπων προγραμμάτων με τα κράτη μέλη στα εξωτερικά σύνορα, μεταξύ άλλων, για τη δημιουργία ενός δικτύου παράκτιων περιπολιών, περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων και, εφόσον αποφασιστεί από το διοικητικό συμβούλιο του οργανισμού, τη σύσταση ενός ειδικού κλάδου για τα θαλάσσια σύνορα στην περιοχή και τις δαπάνες λειτουργίας του. Οι δαπάνες που συνδέονται με την κινητοποίηση των ομάδων ταχείας παρέμβασης στα σύνορα καλύπτονται επίσης από τον οργανισμό. Ο συνολικός προϋπολογισμός του FRONTEX για το 2007 στο προσχέδιο προϋπολογισμού, λαμβανομένων υπόψη των τροπολογιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θα ανέλθει σε 33,98 εκατ. ευρώ (ποσό που θα επιβεβαιωθεί όταν εγκριθεί οριστικά ο προϋπολογισμός του 2007).

37. Η αποτελεσματική και ταχεία χρησιμοποίηση των μέσων που θα παρέχονται από το νέο **Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων** θα είναι πολύ σημαντική για την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων. Το ταμείο αυτό προβλέπει, με την επιφύλαξη της τελικής απόφασης της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, συνολικά 1,82 δισεκατ. ευρώ για την περίοδο 2007-2013, από τα οποία 15 εκατ. ευρώ θα είναι ήδη διαθέσιμα το 2007. Ενώ είναι σαφές ότι οι πληρωμές από το ταμείο, όσον αφορά την από κοινού διαχείριση, θα πραγματοποιηθούν στις αρχές του 2008 το νωρίτερο, το κόστος των δράσεων που θα αναληφθούν ήδη από το 2007 μπορεί να είναι επιλέξιμο.

38. Οι **στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές** αυτού του ταμείου θα ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν τον εθνικό τους προγραμματισμό για τη στήριξη της εφαρμογής της κοινής ολοκληρωμένης στρατηγικής για τη διαχείριση των συνόρων και για να αναπτύξουν μια περισσότερο μακροπρόθεσμη προσέγγιση για την ανάπτυξη της ικανότητας σε εθνικό επίπεδο, προς το συμφέρον όλων. Η κοινοποίηση των γνώσεων για τις προτεραιότητες προγραμματισμού θα δημιουργήσει συνέργεια μεταξύ των κρατών μελών και θα ενθαρρύνει τη σύγκλιση των εθνικών επιλογών ως προς τον ειδικό χαρακτήρα των δράσεων που θα συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ταμείου. Αυτό θα έπρεπε/θα μπορούσε να

καταλήξει μεταξύ άλλων, σε συντονισμένη χρήση των πόρων που κατανέμονται στα διάφορα κράτη μέλη για να χρηματοδοτήσουν τα διάφορα στοιχεία του EUROSUR.

39. Η δυνατότητα συγχρηματοδότησης των υπηρεσιών στήριξης ορισμένων κρατών μελών μέσω του Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων, σε περίπτωση δεόντως αιτιολογημένων **καταστάσεων έκτακτης ανάγκης** που απαιτούν άμεση δράση στα εξωτερικά τους σύνορα θα πρέπει να ληφθεί υπόψη στη παγκόσμια στρατηγική της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων και, ιδίως, στις επιχειρήσεις διαχείρισης κρίσεων, οι οποίες συνεπάγονται λεπτομερή σχεδιασμό του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να κινητοποιηθούν αυτοί οι πόροι σε περίπτωση κρίσιμων καταστάσεων που υπερβαίνουν την ικανότητα των συνήθων επιχειρήσεων και επιτήρησης στις σχετικές περιοχές. Επιπλέον, θα προβλεφτεί ένα αποθεματικό 10 εκατ. ευρώ σε ετήσια βάση που θα προορίζεται για τη χρηματοδότηση δράσεων που θα αναλαμβάνονται από τα μεμονωμένα κράτη μέλη που θα αντιμετωπίζουν ελλείψεις σε στρατηγικά σημεία των συνόρων και οι οποίες θα εντοπίζονται από τον οργανισμό στην ανάλυση κινδύνου. Με τη διευκόλυνση αυτή η Κοινότητα θα μπορέσει να συνδράμει ιδιαίτερα κράτη μέλη να προβλέπουν/αποτρέπουν ενδεχόμενες μελλοντικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, συμπληρώνοντας έτσι το έργο του οργανισμού και τις προσπάθειες ανάπτυξης της ικανότητας οι οποίες αναλαμβάνονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων.
40. Σε πιο μακροπρόθεσμη βάση, η Επιτροπή στο 7^ο Πρόγραμμα Πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης προβλέπει, επίσης, την έρευνα για τη βελτίωση των ικανοτήτων στην εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των συνόρων, υποστηρίζοντας τις προσπάθειες του FRONTEX και των εθνικών αρχών.
41. Με την ευκαιρία του προσχεδίου προϋπολογισμού για το 1007, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε μια προπαρασκευαστική δράση, το 2007, για «**διαχείριση της μετανάστευσης/αλληλεγγύη στη δράση**» η οποία αποσκοπεί στην παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη για να ανταπεξέρχονται στην υποδοχή λαθρομεταναστών που φτάνουν δια θαλάσσης. Το σχέδιο προϋπολογισμού που κατανέμεται σ'αυτή τη δράση μαζί με τα προγράμματα επανόδου και την ενημέρωση σχετικά με τους όρους μετανάστευσης στην ΕΕ ανέρχεται σε 15 εκατ. ευρώ (ποσό που θα επιβεβαιωθεί όταν εγκριθεί ο προϋπολογισμός του 2007).
42. Οι **κοινοτικές δράσεις του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (ΕΤΠ)** μπορούν να καλύπτουν τις δαπάνες των προγραμμάτων για τη σύσταση των ομάδων εμπειρογνομόνων για το άσυλο, όπως υπογραμμίζεται στην παρούσα ανακοίνωση. Από τον Ιανουάριο του 2008, με το ΕΤΠ ΙΙΙ, η δυνατότητα κινητοποίησης τέτοιων ομάδων εμπειρογνομόνων λόγω απρόβλεπτης κατάστασης έκτακτης ανάγκης θα αυξηθεί.
43. Επίσης, στο **ΕΤΠ ΙΙΙ**, θα προβλεφτεί ένας μηχανισμός, ώστε τα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες καταστάσεις πίεσης να μπορούν να έχουν ταχεία και εύκολη πρόσβαση σε επείγουσα χρηματοδοτική βοήθεια από το Ταμείο. Αυτό θα μπορούσε να αυξήσει την ικανότητά τους να εξασφαλίζουν κατάλληλες συνθήκες υποδοχής και να εφαρμόζουν δίκαιες και αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τα πρότυπα που καθορίζονται από την κοινοτική νομοθεσία. Δραστηριότητες όπως αυτές τις οποίες θα καλούνται να εκτελούν οι

ομάδες εμπειρογνομόνων για το άσυλο επιτίπουν στο πεδίο εφαρμογής των δράσεων που είναι επιλέξιμες γι' αυτή τη χρηματοδοτική στήριξη.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

44. Υπάρχει σαφής ανάγκη **ενίσχυσης της διαχείρισης των νότιων θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων**, ενόψει της βελτίωσης της ικανότητας της Κοινότητας και των κρατών μελών της να διαχειρίζονται κρίσιμες καταστάσεις, όπως η μαζική εισροή λαθρομεταναστών. Οι λύσεις που υποδεικνύονται στην παρούσα ανακοίνωση έχουν κυρίως πρακτικό χαρακτήρα και αντικατοπτρίζουν την ανάγκη για **επείγουσα δράση στα νότια θαλάσσια εξωτερικά σύνορα**. Ωστόσο, ορισμένες από τις ανωτέρω προτάσεις εφαρμόζονται εξίσου και σε άλλα είδη εξωτερικών συνόρων και σε άλλες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
45. **Η συνεργασία με τις τρίτες χώρες**, ιδίως, όσον αφορά την ταυτοποίηση των ατόμων και την επάνοδο των λαθρομεταναστών, αλλά και όσον αφορά την επιχειρησιακή συνεργασία και τις προσπάθειες πρόληψης της λαθρομετανάστευσης, είναι ύψιστης σημασίας για την ίδια τη διαχείριση των κρίσιμων καταστάσεων στα εξωτερικά σύνορα. Τέτοιου είδους συνεργασία υφίσταται ήδη, για παράδειγμα, στο πλαίσιο των συμφωνιών σύνδεσης και των σχεδίων δράσης στις ΕΠΓ, αλλά θα πρέπει να συνεχιστεί, να ενισχυθεί και να διευρυνθεί περαιτέρω.
46. Στο πλαίσιο της πολιτικής εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο FRONTEX, θα πρέπει, επομένως, βάσει των αναλύσεων κινδύνου που θα εκπονεί, να παρέχει τεχνική βοήθεια για να εντοπίζονται οι τρίτες χώρες οι πλέον κατάλληλες για συνεργασία για τη διαχείριση των νότιων θαλάσσιων εξωτερικών συνόρων και να διεξάγει ο ίδιος διαπραγματεύσεις με αυτές τις χώρες για τη σύναψη συμφωνιών συνεργασίας, όπως προβλέπεται από το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ 2007/2004 σχετικά με τη σύσταση του οργανισμού.
47. **Οι επιχειρησιακές δραστηριότητες** που προορίζονται για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, την προστασία των προσφύγων και τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν στα εξωτερικά σύνορα δεν μπορούν να σταθούν από μόνες τους. Συνεπώς, η παρούσα ανακοίνωση πρέπει να ενταχθεί στο ευρύτερο πλαίσιο της συνεκτικής προσέγγισης της μετανάστευσης, στο οποίο περιλαμβάνονται όλες οι σχετικές με τη διαχείριση της μετανάστευσης πτυχές. Η σχέση με τις τρίτες χώρες διέλευσης και προέλευσης καθώς και ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπιστούν οι βαθύτερες αιτίες της λαθρομετανάστευσης αποτελούν αντικείμενο της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο: «Η παγκόσμια προσέγγιση της μετανάστευσης για ένα έτος - Προς μια συνεκτική ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης».